

КАТАЛОГИ, ПОКАЗЧИКИ, ДОВІДНИКИ, НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ В УКРАЇНІ

Практична робота №4

Мета роботи

Навчити студента практично користуватися

- Каталогом нормативних документів України;
- Каталогом (показчиком) міждержавних стандартів;
- Довідником на продукцію, яку виробляють за технічними умовами України.

Загальні положення

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ, ЧИННІ В УКРАЇНІ

В Україні чинні такі нормативні документи (НД):

- міждержавні стандарти, настановні документи, рекомендації;
- національні стандарти України;
- республіканські стандарти колишньої УРСР, затверджені Держпланом колишньої УРСР чи Міністерством економіки України до 1 серпня 1991р.;
- настановчі документи Держспоживстандарту України (КНД та Р);
- державні класифікатори;
- галузеві стандарти (ОСТ) і технічні умови (ТУ) колишнього СРСР, затверджені до 1 січня 1992р., термін чинності яких продовжено, якщо вимоги цих НД не суперечать чинному законодавству України;
- стандарти організацій та галузеві стандарти України (СОУ, ГСТУ), зареєстровані Державним підприємством «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»);
- технічні умови, зареєстровані територіальними органами Держспоживстандарту України — центрами стандартизації, метрології та сертифікації;
- нормативні документи центральних органів виконавчої влади України.

Загальні положення

У Каталогі опубліковано відомості про затверджені національні стандарти України, чинні республіканські стандарти, настановчі документи і рекомендації Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики, державні класифікатори, а також стандарти організацій (галузеві стандарти), зареєстровані ДП «УкрНДНЦ». Дату набуття чинності затверджених національних стандартів зазначено в частині III Каталогу.

Відомості про чинні міждержавні НД подають у покажчику «Міждержавні стандарти», який видають окремо.

Відомості про стандарти з єдиними вимогами для народного господарства та оборони країни подають у покажчику «Стандарти на озброєння та військову техніку».

Інформація про технічні умови подають у довіднику «Продукція, що випускається за технічними умовами України», що його видає Український центр стандартизації, метрології та сертифікації (УкрЦСМ). Довідки за тел. 450-38-79.

Щодо інформації про чинні ОСТ і ТУ колишнього СРСР треба звертатися до центральних органів виконавчої влади, відповідальних за вироблення продукції чи надавання послуг, на які поширюється чинність ОСТ чи ТУ.

Загальні положення

Інформацію про чинні міждержавні та державні будівельні норми і правила подають у «Каталозі чинних нормативних документів у будівництві». Поточну інформацію та зміни публікують в «Інформаційному бюлетені Держбуду України» та в журналах «Будівництво і стандартизація» і «Будівництво України» (ДП „Укрархбудінфом“, м. Київ, тел. (044) 286-49-55, 286-10-00).

Перелік нормативних та інших офіційних документів (санітарних норм, правил, граничнодопустимих концентрацій, граничнодопустимих викидів тощо) з питань санітарно-профілактичної та протиепідемічної діяльності з усіх гігієнічних дисциплін подають у «Збірнику важливих офіційних матеріалів з санітарних та протиепідемічних питань» (офіційне видання Міністерства охорони здоров'я України).

Чинні нормативні акти (стандарти, правила, норми, положення, інструкції, рекомендації, переліки тощо) з питань охорони праці подають у «Державному реєстрі міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці» (офіційне видання Держгірпромнагляд). Оперативну інформацію надають в журналі «Охорона праці».

Перелік норм і правил з безпеки в атомній енергетиці України встановлює Державний комітет ядерного регулювання України.

Загальні положення

Позначення НД складається з індексу, цифрового позначення та відокремлених рисою двох останніх цифр року затвердження. Починаючи з 2000 року, рік затвердження НД проставляють повністю і відокремлюють двокрапкою.

Вимоги до позначень стандартів викладено в ДСТУ 1.5:2003, а технічних умов — в ДСТУ 1.3:2004. Розпочинаючи з 01.07.2001, міжнародні і регіональні стандарти, прийняті як національні, позначають згідно з ДСТУ 1.7:2001 із зазначенням ступеня їх відповідності.

Позначення НД у цьому Каталогі мають такі індекси:

ДСТУ — національні стандарти, затверджені Держспоживстандартом України;

ДСТУ.../ГОСТ, ГОСТ МЭК, ГОСТ ИСО, ГОСТ ЕН — національні стандарти України, які прийнято Міждержавною радою з стандартизації, метрології та сертифікації як міждержавні стандарти;

ДСТУ ГОСТ — національні стандарти, через які впроваджено міждержавні стандарти (ГОСТ) методом перевидання;

ДСТУ Б — національні стандарти в галузі будівництва та будівельних матеріалів, які затверджено Держбудом України;

ДСТУ ISO — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Міжнародної організації з стандартизації (ISO). Номер стандарту відповідає номерові міжнародного стандарту, а рік — рокові затвердження національного стандарту. За таким самим правилом позначено національні стандарти, які впроваджують стандарти Міжнародної електротехнічної комісії (IEC) чи стандарти, прийняті спільно цими організаціями (з індексом ISO/IEC);

Загальні положення

- ДСТУ EN — національні стандарти, через які впроваджено європейські стандарти (EN);
 - ДСТУ IEC — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Міжнародної електротехнічної комісії (IEC);
 - ДСТУ CISPR — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Міжнародного спеціального комітету з радіозавад;
 - ДСТУ ETSI — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Європейського інституту стандартизації у сфері телекомунікацій;
 - ДСТУ IDF — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Міжнародної федерації виробників молока;
 - ДСТУ ITU — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Міжнародного Союзу телекомунікацій;
 - ДСТУ UIC — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Міжнародного Союзу залізниць;
 - ДСТУ UN/ECE R — національні стандарти, через які впроваджено стандарти Європейської економічної комісії ООН;
 - РСТ УССР — республіканські стандарти колишньої УРСР;
 - ДК — державні класифікатори;
 - СОУ — стандарти організації України;
 - ГСТУ — галузеві стандарти України.
- Позначення національних стандартів України надано в Каталозі без індексу, а позначення республіканських стандартів — з індексом РСТ.

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ КАТАЛОГОМ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНИ

Каталог містить систематизований виклад назв чинних в Україні нормативних документів.

У I частині Каталогу нормативних документів ДСТУ, ДСТУ Б, РСТ, КНД та Р укладені відповідно до «Класифікатора нормативних документів» ДК 004-2003, який згармонізовано з Міжнародною класифікацією стандартів (ICS), прийнятою Міжнародною організацією зі стандартизації (ISO). Структура коду складається із семи цифр, розділених двома крапками — **XX.XXX.XX**. Перші дві цифри означають клас, три цифри — групу, дві останні — підгрупу.

Для зручності користування на сторінці 29 наведено класи нормативних документів, які містить Каталог.

КЛАСИ ЗГІДНО З ДК 004-2003

- 01 Загальні положення. Термінологія. Стандартизація Документація
- 03 Соціологія. Послуги. Організування та керування підприємствами. Адміністрування. Транспорт
- 07 Математика. Природничі науки
- 11 Система охорони здоров'я
- 13 Довкілля. Захист довкілля та здоров'я людини. Безпека
- 17 Метрологія та вимірювання. Фізичні явища
- 19 Випробовування
- 21 Механічні системи та складники загальної призначеності
- 23 Гідравлічні та пневматичні системи і пристрої загальної призначеності

КЛАСИ ЗГІДНО З ДК 004-2003

У I частині Каталогу нормативні документи розташовано за зростанням позначень класифікаційних угруповань. У цій частині наведено назву документа та зазначено, на заміну якої нормативної чи технічної документації введено стандарт.

Якщо нормативний документ належить до двох чи більше класифікаційних угруповань, то він міститься у всіх цих угрупованнях.

II частина містить чинні державні класифікатори України, розташовані за зростанням їхніх цифрових позначень, та перелік їхніх позначень.

III частина Каталогу — це послідовний перелік позначень нормативних документів України (ДСТУ та РСТ, ДСТУ Б, КНД та Р) у порядку збільшення їх позначень із зазначенням коду згідно з ДК 004:2003, термінів упровадження та дії, кількості внесених змін і номерів інформаційних показчиків стандартів (ІПС), у яких надруковано зміни та поправки.

КЛАСИ ЗГІДНО З ДК 004-2003

IV частина — предметний показчик, що слугує для тематичного шукання нормативних документів у відповідних класифікаційних угрупованнях за ключовими словами у назві об'єкта стандартизації. Якщо вони визначені, то у I частині можна одержати інформацію про чинні нормативні документи, а в III — інші дані щодо відповідного документа.

у V і VI частинах наведено відомості про стандарти організацій та галузеві стандарти України, укладені так, як частини I і III.

Частина VII подає відомості про зазначення ступеня відповідності національних стандартів України міжнародним стандартам ISO, IEC та європейським стандартам EN згідно з ДСТУ 1.7:2001 із зазначенням відповідного коду згідно з ДК 004-2003 та ICS. Перелік укладено за зростанням номерів ДСТУ.

КЛАСИ ЗГІДНО З ДК 004-2003

Частина VIII подає відомості про міжнародні стандарти ISO, IEC та європейські стандарти EN, які впроваджено через національні стандарти України, і ступінь відповідності згідно з ДСТУ 1.7:2001 із зазначенням відповідного коду ДСТУ згідно з ДК 004:2003 та ICS. Перелік укладено за зростанням номерів EN, IEC та ISO.

Частина IX подає відомості щодо скасованих національних стандартів та відповідних чинних нормативних документів.

Протягом року поточну інформацію про нові затвердження стандартів чи зміни до чинних стандартів, а також скасування стандартів публікують у щомісячних інформаційних покажчиках «Стандарти» Держспоживстандарту України.

КЛАСИ ЗГІДНО З ДК 004-2003

Цей покажчик містить інформацію про усі міждержавні стандарти, які за даними Бюро стандартизації Міждержавної ради (МДР) чинні на території СНГ.

Усі міждержавні стандарти, затверджені до 1992 р. включно, чинні в Україні, крім стандартів, чинність яких скасовано наказами Держстандарту України, Держспоживстандарту України або Держбуду України.

Міждержавним стандартам, розробленим після 1992 р. державами-учасницями «Угоди про проведення узгодженої політики в галузі стандартизації, метрології та сертифікації», укладеної 13 березня 1992 р., за прийняття яких проголосувала Україна, а також які вона розробила, надають чинності наказами Держстандарту України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики або Держбудом України через національні стандарти.

КЛАСИ ЗГІДНО З ДК 004-2003

Покажчик виходить у двох томах, кожен з яких має три книги:

Том 1. Книга 1 - Часть I. Межгосударственные стандарты.

Книга 2 - Часть I. Межгосударственные стандарты.

Книга 3 - Часть I Межгосударственные стандарты.

Часть II. Стандарты СЭВ, введенные в действие непосредственно в качестве межгосударственных стандартов.

Том 2. Книга 1 - Часть III. Обозначение межгосударственных стандартов.

Книга 2 - Часть III. Обозначение межгосударственных стандартов.

Книга 3 - Часть III. Обозначение межгосударственных стандартов.

Часть IV. Обозначение стандартов СЭВ, введенных в действие непосредственно в качестве межгосударственных стандартов.

Часть V. Обозначение отмененных межгосударственных